

بسم الله الرحمن الرحيم

مهارت‌های تهاجمی در پزشکی همراه با چک لیست ارزیابی مهارت‌ها

تألیف

فاطمه علی اکبری

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

زینب همتی

کارشناس ارشد پرستاری

مشهد مقدس - پرستاران جوان

انتشارات پرستاران جوان

سر شناسه: فاطمه علی اکبری ۱۳۶۲
عنوان و پدیدآور: مهارت‌های تهاجمی در پزشکی همراه با چک
لیست ارزیابی مهارت‌ها
مشخصات نشر: مشهد، پرستاران جوان، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری: ۲۲۶ص: مصور، جدول، بخش رنگی
شابک: ۸-۱۵-۶۴۱۷-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: پزشکی -- تشخیص -- درمان
موضوع: پرستاری -- مراقبت
شناسه افزوده: زینب همتی ۱۳۶۲
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۵ م ۸ ع ۶۵۴ / BL
رده بندی دیویی: ۲۹۴/۵۴۴
شماره کتابخانه ملی: ۲۶۶۶۸۱۰

مهارت‌های تهاجمی در پزشکی همراه با چک لیست ارزیابی مهارت‌های

تالیف: فاطمه علی اکبری، زینب همتی
ناشر: پرستاران جوان
حروفچینی و صفحه آرایی: یار آشنا
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
شمارگان: ۱۰۰۰
طراح جلد: کاظمی
چاپ: مهتاب

شابک ج اول: ۸-۱۵-۶۴۱۷-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۵۰۰۰۰ ریال.

تخفیف ویژه در مرکز نشر

مراکز نشر و پخش

مشهدالرضا: خیابان احمد آباد - خ پاستور - تقاطع پاستور. ابومسلم - بین ابومسلم ۱۶ و

۱۸ پلاک ۱۱۶ تلفکس ۸۴۲۱۷۴۴

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است. این اثر مشمول قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ می‌باشد. بازنویسی، خلاصه‌برداری یا برداشتن بخشی از متن یا شکارها و جدول‌های کتاب و انتشار آن در قالب کتاب‌های ترجمه، تالیف، خلاصه، نسخ یا نرم افزار بدون اجازه کتبی ناشر، غیر قانونی و شرعاً حرام بوده و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

مقدمه مؤلفین

این پروژه زمانی به ذهن نویسنده خطور کرد که شاهد بود دانشجویان پزشکی و پزشکان تحت تعلیم و حتی آموزش دهندگان به این دانشجویان در تلاش جهت دستیابی به مهارت و اعتماد به نفس در انجام پروسیجرهای تهاجمی پزشکی هستند. این تلاش ها ما را به یاد استرس و اضطرابی انداخت که جهت یادگیری پروسیجرهای جدید داشتیم.

وقتی پروسیجرها به نظر مشکل می آمد یک بیمارستان شلوغ برای ما شبیه یک مکان خیلی خلوت و وحشتناک می شد. بیماران باید بارها درد تلاش جهت رگ گیری و نمونه گیری خون شریانی را تحمل می نمودند. آنها درد انجام پونکسیون کمری را تحمل می کردند، در حالی که سوزن نخاعی تنها به دیواره برخورد کرده بود و از درد قرار دهی یک درن داخل قفسه سینه بی از جایگذاری معمولی خط ورید مرکزی رنج می بردند. گذشته از این مریبان وقتی که از یک پروسیجر شکست خورده سراغ دیگری می رفتند، دچار ترس، خجالت، شرمندگی و لرزش رو به افزایش می شدند.

ضرب المثل قدیمی "یکی را ببین، یکی را انجام بده و یکی را آموزش بده" در زمانی که ساعات آموزش کاهش یافته و ارزیابی بر مبنای صلاحیت نیست، خیلی کاربردی ندارد. اگر یک موردی که شما می بینید به خوبی انجام نشود، دیگر موردی نیست که شما انجام دهید یا خواهید آن را آموزش دهید.

بنابراین اشتباهات و فعالیتهای یاد ادامه پیدا می کنند. بهتر است که از تجربیات و خطاهای سایر افراد بالینی درس بگیریم و از مهارتهای ویژه ای که آنها در طی این مسیر به آن دست یافته اند، استفاده کنیم تا بتوانیم از مشکلات جلوگیری کنیم و اگر مشکلی پیش آمد آن را حل کنیم. سود واقعی این حمایت یادگیری نصیب بیمارانتان خواهد شد.

با کنار هم قراردادن کلیه این تکنیک های مهم بالینی در قالب کتابی مصور که بتوانید هر وقت که می خواهید و هر چند بار که می خواهید آن را مطالعه نمایید، قادر خواهید بود در انجام یک پروسیجر جدید به مهارت دست پیدا کنید. همچنین دانش زمینه ای بیشتر از اصول مهم حیطه هایی مثل تکنیک استریل، بی حسی و استفاده موثر از بی حسی موضعی فعالیت شما را تقویت می کند.

ما ادعا نمی کنیم که تکنیک هایی که در این کتاب ارائه شده تنها تکنیک های ممکن یا الزاماً بهترین تکنیک ها هستند. برای بعضی پروسیجرها تکنیک های زیادی هست که افراد بالینی آنها را انجام می دهند، با این حال نویسندگان توانستند با موفقیت این روش ها را برای بیش از ۴۰ سال تجربه زیاد بالینی به کار بگیرند و شما با پیروی از این راهنمایی ها می توانید به سرعت به سطحی از مهارت در انجام این پروسیجرها دست پیدا کنید که موجب قدردانی بیمارانتان شود. تعدادی از پروسیجرها وجود دارد که حتی متخصصان بالینی پر مشغله هم به ندرت می بینند یا انجام می دهند، سوراخ نمودن غضروف کریکوکوئید توسط سوزن، پنوموتراکس فشاری یا کت دان وریدی مثالهایی از این دست هستند. اگرچه اینها پروسیجرهایی هستند که می توانند زندگی یک نفر را نجات دهند، مبادرت به انجام یکی از این روش ها تنها با خاطره ی کلمات خشک روی کاغذ که فرد ده سال پیش خوانده است موجب هول و هراس فراوان می شود.

با مطالعه این کتاب این احتمال افزایش می یابد که بتوانید کار درست را در وقت مناسب به نحو احسن انجام دهید و از شدت ترس دست و پایتان را گم نکنید. چیزهای بسیار کمی رقت انگیزتر از این هستند که شما درد را به یک بیمار تحمیل کنید و بعد هم به آن چیزی که می خواهید دست پیدا نکنید. چیزهای بسیار کمی رضایت بخش تر از این هستند که یک پروسیجر تهاجمی پزشکی را بدون درد و به خوبی برای یک بیمار قدردان یا سپاسگذار انجام دهید. نیازی نیست که شما پروسیجرهای پزشکی را تحمل کنید، بلکه اگر آنها را یاد بگیرید و به درستی انجام دهید، از آنها لذت خواهید برد.

موفق باشید

مؤلفین

مقدمه

حرکت پر شتاب علوم به ویژه علوم پزشکی علاقه مندان و دانشجویان این رشته را در دریایی از اطلاعات جدید غرق نموده است به گونه ای که لحظه ای توقف در این مسیر سبب افزایش تصاعدی فاصله از علم می گردد.

مسابقه کشف ندانسته ها و دستیابی به افق های روشن در میان انبوهی از ناشناخته ها گاه آفاتی را بدنبال دارد که از آن جمله گم شدن بایدها در میان انبوهی از شایدها است. یادگیری مهارت های بالینی از جمله بایدهایی است که غفلت از آن بسیار خطرناک خواهد بود. لذا توجه به تقویت هر چه بیشتر این مهارت ها و ارزیابی صحیح آنها امری ضروری است.

مترجمین در این کتاب بر آن شدند تا با ارائه تعدادی از پروسیجرهای تهاجمی و غیر تهاجمی فهرست تقریباً جامعی از این مهارت ها ارائه نمایند و در انتها نیز تعدادی از چک لیست های ارزیابی این مهارت ها را از منابع مختلف جمع آوری نموده و ارائه نمایند. به امید آنکه بتوانیم گامی هر چند کوچک در جهت ارتقای آموزش و ارزیابی بالینی برداریم. در اینجا لازم میدانیم از زحمات جناب آقای دکتر مباشری معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، سرکار خانم فروزنده در بخش انتشارات و جناب آقای مهندس علیرضا میرزایی کمال تقدیر و تشکر را بنماییم.

مترجمین

فهرست مطالب

بخش اول: ورید

قسمت اول رگ گیری	۱
قسمت دوم وصل کردن سرم	۸
قسمت سوم خونگیری	۱۰
قسمت چهارم سوراخ کردن ورید رانی	۱۳
قسمت پنجم تزریق داخل وریدی	۱۵
قسمت ششم تزریق عضلانی	۱۷
قسمت هفتم تزریق داخل پوست	۱۹
قسمت هشتم تزریق زیر جلدی	۲۱
قسمت نهم برش وریدی	۲۳

بخش دوم: شریان

قسمت دهم نمونه خون شریانی	۲۹
قسمت یازدهم جایگذاری خط شریانی	۳۱

بخش سوم: وریدهای مرکزی

قسمت دوازدهم کانولاسیون ورید ژیگولار داخل	۳۷
قسمت سیزدهم دستیابی به ورید ژیگولار داخلی از سمت پایین	۴۱
قسمت چهاردهم راهنمای اولتراسوند خط مرکزی	۴۳
قسمت پانزدهم کانولاسیون ورید تحت ترقوه	۴۵
قسمت شانزدهم جایگذاری یک خط وریدی طولانی مدت	۴۹
قسمت هفدهم گذاشتن کاتتر در ورید رانی	۵۲

بخش چهارم: راه هوایی

قسمت هیجدهم اصول مدیریت راه هوایی	۵۷
قسمت نوزدهم لوله گذاری داخل تراشه ای	۶۱
قسمت بیستم قرار دادن ماسک هوایی داخل حنجره	۶۶
قسمت بیستم و یکم کریکویتروئیدوتومی (سوراخ کردن غضروف حلقوی)	۶۹

بخش پنجم: قفسه سینه

قسمت بیستم و دوم گذاشتن درن قفسه سینه	۷۵
قسمت بیستم و سوم کشیدن مایع ریوی	۷۹
قسمت بیستم و چهارم توراستنز	۸۳
قسمت بیستم و پنجم اسپیرومتري	۸۶

فهرست مطالب

بخش ششم: سایر بخشها

۹۱.....	قسمت بیستم و ششم کشیدن مایع نخاعی
۹۶.....	قسمت بیستم و هفتم گذاشتن لوله بینی معده ای
۹۹.....	قسمت بیستم و هشتم سونداژ در مردان
۱۰۲.....	قسمت بیستم و نهم سونداژ زنان
۱۰۴.....	قسمت سی ام سونداژ بالای عانه
۱۰۷.....	قسمت سی و یکم کشیدن مایع زانو

بخش هفتم: مهارت های تکمیلی

۱۱۱.....	قسمت سی و دوم اقدامات اورژانسی
۱۱۲.....	برنامه ی کلی
۱۱۴.....	الگوریتم درمان آنافیلاکسی
۱۱۵.....	حمایت های پایه از بیماران
۱۱۸.....	حمایت های پیشرفته از بیماران
۱۲۳.....	قسمت سی و سوم بی حسی موضعی
۱۲۶.....	قسمت سی و چهارم مانیتورینگ
۱۳۲.....	اندازه گیری فشار ورید مرکزی
۱۳۳.....	قسمت سی و پنجم اکسیژن رسانی به بیمار
۱۳۶.....	قسمت سی و ششم آرامبخش و تسکین
۱۳۹.....	قسمت سی و هفتم تکنیک استریل کردن
۱۴۵.....	قسمت سی و هشتم شیوه های بخیه زدن

بخش هشتم: چک لیست ارزیابی مهارتها

۱۵۱.....	رگ گیری وریدی
۱۵۲.....	رگ گیری از وریدهای محیطی
۱۵۳.....	وصل کردن سرم
۱۵۵.....	خونگیری
۱۵۷.....	نیشتن زدن به سر انگشت یا پاشنه پا
۱۵۸.....	سوراخ کردن ورید رانی
۱۶۰.....	تزریق داخل وریدی
۱۶۲.....	تزریق عضلانی
۱۶۴.....	تزریق داخل پوست

فهرست مطالب

ادامه بخش هشتم: چک لیست ارزیابی مهارتها

۱۶۴.....	انجام تزریق داخل جلدی
۱۶۶.....	تزریق زیر جلدی
۱۶۸.....	برش وریدی
۱۶۹.....	کات دان وریدی
۱۷۰.....	گرفتن نمونه خون شریانی
۱۷۱.....	جایگذاری خط شریانی
۱۷۲.....	کانولاسیون ورید ژوگولار داخلی
۱۷۴.....	دستیابی به ورید ژینگولار داخلی از سمت پایین
۱۷۵.....	راهنمای اولتراسوند خط مرکزی
۱۷۶.....	کانولاسیون ورید تحت ترقوه
۱۷۸.....	جایگذاری یک خط وریدی طولانی مدت
۱۸۰.....	کانولاسیون ورید رانی
۱۸۳.....	اصول مدیریت راه هوایی
۱۸۶.....	قرار دادن ماسک هوایی داخل حنجره
۱۸۷.....	گذاشتن درن در قفسه سینه
۱۸۹.....	اسپیرومتری
۱۹۰.....	وارد کردن لوله بینی معده ای
۱۹۲.....	وارد کردن لوله بینی معده ای (چک لیست دوم)
۱۹۴.....	انجام تغذیه از راه لوله بینی - معده ای (گاواژ)
۱۹۵.....	شستشوی معده
۱۹۶.....	سونداژ در مردان و زنان
۱۹۸.....	سایر اقدامات اورژانسی
۲۰۲.....	مانیتورینگ
۲۰۳.....	اکسیژن رسانی به بیمار
۲۰۷.....	تکنیک استریل
۲۰۹.....	پوشیدن و خارج کردن دستکش استریل
۲۱۰.....	پوشیدن گان و دستکش استریل به روش بسته
۲۱۱.....	آماده کردن و حفظ یک محیط استریل
۲۱۳.....	منابع